

Geloven: verder dan goede voornemens...

Het jaar is al een paar weken oud, we hebben al ontdekt, dat er van onze goede voornemens niet zoveel terecht gekomen is.

Soms is het even goed om stil te staan bij die goede voornemens. De achtergrond is meestal dat we niet zo tevreden zijn met bepaalde omstandigheden of met ons gedrag. Dat zouden we dan willen veranderen, maar het lukt vaak niet.

Het heeft misschien wel te maken met hoe we zijn en wie we zijn. Maar misschien ook met vertrouwen en durf om uit onze comfort zone te komen en de dingen anders te doen.

Dan heb je soms hulp nodig, een maatje of een opstapje, of soms een ingrijpende gebeurtenis om dingen toch anders te doen.

Om na te gaan wat wel of niet te veranderen is zullen we toch eerst moeten beginnen met de vaststelling en acceptatie van alles wat er tot nu toe heeft plaatsgevonden: de dingen zijn (geworden) zoals ze zijn. Oftewel: **'het is niet anders, punt!'**

Daarmee zijn het gegevenheden, als resultaat van het verleden, die je met terugwerkende kracht niet kunt veranderen. Dat is soms heel moeilijk te accepteren, en het is soms nog moeilijker om daar verantwoordelijkheid voor te kunnen dragen. In die zin zoeken we vaak een antwoord op de schuldvraag. Als het kan bij een ander. Alsof ons dat verder zou kunnen helpen. Voordat je het weet, blijf je daarin steken...

Het verleden kan ons misschien wel helpen om het heden onder ogen te zien en te accepteren, maar niet om vorm te kunnen geven aan de toekomst.

Het gaat eigenlijk om twee dingen: wat staat er vast en valt niet te veranderen en hoe kunnen we daar het beste van maken (cq mee omgaan).

Dan moet ik denken aan een opdracht in een NBBB kamp, heel lang geleden: toen kregen we in groepjes een aantal ingrediënten en was de opdracht bedenk hierbij regels voor een leuk en echt spel, dat je met deze ingrediënten kunt spelen. De ingrediënten waren twee dobbelstenen, een bal, een glas water, een stukje touw, twee pionnen en een hoedje. Zoiets, en je moest alle ingrediënten gebruiken. Dat was niet gemakkelijk, maar, o wat was dat leerzaam. Heel creatief ontstonden er verschillen spelvormen, met dezelfde ingrediënten. Het ene spel meer gericht op winnen en verliezen en het andere meer op het samenspel. En... **alle** ingrediënten moesten een plek krijgen!

Er waren dus een aantal vaste ingrediënten, maar er waren verschillende manieren om er al dan niet iets moois van te maken.

Nu is het leven niet een spel, maar ik vind het een mooi beeld om duidelijk te maken dat ook in het leven sprake is van vaste elementen en verschillende manieren om er mee om te gaan. Jaren geleden was ik als student op bezoek bij twee in mijn ogen heel oude mensen: de één had het heel moeilijk om het leven vol te houden en de ander kwam ik heel blijmoedig tegen. Ik vond ze in een vergelijkbare situatie in het leven, en ze woonden ook naast elkaar in het verzorgingshuis. Maar de één had het moeilijk met alles wat haar overkomen was in het leven, met het afbrokkelen van haar vriendenkring en van haar onafhankelijkheid, terwijl de ander vol trots de foto's liet zien van haar kleinkinderen: *'dit is de rente van mijn kapitaal'*. Beide dezelfde ingrediënten (zowel wat kleinkinderen betreft als wat de pijn en moeite betreft) en toch totaal verschillend in de manier waarop ze ermee omgaan. En ik heb begrip voor beide situaties!

Wel heb je dan de vraag, hoe je geholpen kunt worden om op een goede manier met de dingen van het leven om te gaan. Dat hoeft niet altijd blijheid te zijn, maar misschien wel een goed gevoel.

Dan kun je je afvragen welke betekenis het geloof en de Bijbel hierin kan hebben.

Dan zie je in de praktijk dat dat ook niet vanzelfsprekend is. Ook hierin zie je dat het geloof en de Bijbel niet automatisch antwoord geven op onze vragen. Wel zie je dat mensen gebruik maken van Bijbelteksten om antwoorden te formuleren, maar die zijn soms zo rationeel, dat ze niet ervaren worden als het antwoord op je persoonlijke vragen. Meer als doodoener dan als levensondersteunend.

Ook kunnen we er niet om heen dat degenen die zich met Bijbelteksten bedienen, je vaak het gevoel geven, dat je als mens zondig bent, en niets goeds in te brengen hebt en dat je je daarom maar moet bekeren en weer klein worden voor het aangezicht van God. Wat er ook gebeurt, Hij weet het en heeft er de hand in en bedoelt het goed met ons. Vaak wordt dat ervaren als loze woorden, die haaks staan op wat je meegemaakt hebt in het leven. En dan moet je maar berusten in je lot...!

Een hele inleiding om te komen tot het zoeken naar een begaanbare weg voor 2024.

En dan kom ik vanmorgen met de drie bijbelteksten, die we gelezen hebben:

Twee uit Prediker en één uit de brief aan de Romeinen

Prediker 9: 2, 3: de mens weet niets van wat er voor hem ligt. Alles is gelijk voor allen, eenzelfde lot treft de rechtvaardigen en de goddelozen. Dit is het ergste dat onder de zon geschied: dat allen eenzelfde lot treft'

'Allen treft eenzelfde lot' Dat is de gegevenheid en het hangt ervan af, hoe je daar mee omgaat. Je kunt je daarop fixeren, je kunt je ertegen verzetten, je kunt er depressief van worden ('alles is ijdelheid, lucht en leegte'), maar je kunt ook een weg zoeken om aangename dingen te doen in de periode dat je leeft.

Prediker 3: Alles heeft zijn uur, en ieder ding onder de hemel zijn tijd, en dan volgt een hele opsomming van zowel positieve als negatieve dingen.

'Er is een tijd voor alles' . Dat zou je de ingrediënten kunnen noemen van het leven.

En daarmee is er ook ruimte voor alles. Prediker heeft het over mogelijkheden van alles in de tijd, niet over de indeling van de tijd. Dat is aan de mens, die erover kan nadenken en kan beslissen. De boodschap van Prediker is duidelijk: er is een gegevenheid en er zijn mogelijkheden om er goed mee om te gaan.

Het begint bij de feiten, die je gegevenheden zou kunnen noemen (of ingrediënten)

Gegevenheid: dat is iets dat er ligt voor jou, waar jezelf iets mee zou kunnen of moeten, maar dat je niet kunt veranderen. Waar je wel of niet goed mee om kunt gaan.

Hoe je ermee omgaat hangt vaak van je (eerste) gevoel af: begin je met vertrouwen of met wantrouwen. Dat bepaalt of je verder durft te denken en of je creativiteit aangeraakt en bemoedigd wordt of dat alles op slot gaat omdat je het niet ziet zitten.

We hebben ook wel eens gekeken naar foto's en moesten daar een ondertiteling bij bedenken. Elke ondertiteling gaf een eigen gevoel. Positief of negatief.

- Kijk je nu naar een zonsopgang of een zonsondergang.
- Kijken naar een ruïne: zie je dan alleen maar het einde of ook een mogelijkheid tot een nieuw begin. Het hangt ervan af wie er kijkt en met wat voor gevoel je kijkt.

- Dat wat iemand je gezegd heeft, kun je vaak positief of negatief opvatten. Dat hangt van je eigen gevoel af.

De uitnodiging, die ik lees in Prediker is: Neem eens de tijd om iets op je in te laten werken en je de vraag te stellen kan ik er ook anders tegen aan kijken? Met name als je ergens een negatief gevoel gekregen hebt.

De zaak van een andere kant bezien.

Hierin heeft het geloof een boodschap: bekijk het eens samen met iemand voor wie liefde een belangrijk begrip is. Zoals Zacheus met Jezus rondwandelt in zijn huis en hij dan met de ogen van de ander rondkijkt en dan pas ziet hoe hij al zijn bezit verworven heeft ten koste van anderen.

Daarvoor heb je tijd nodig: om te ontdekken wat je gegevenheden zijn op dat moment.

Tijd nemen om iets op je in te laten werken (zowel de positieve als de negatieve dingen van het leven) en dan misschien voelen dat je niet alleen staat maar een onderdeel van een veel groter geheel, dat alles omvat en waarvoor we graag de naam van God gebruiken.

En dan komen we bij de tekst van Romeinen 8: 28 *'Wij weten, dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede'*

Die tekst interpreteer ik dan als een vertrouwen, dat wanneer je tijd neemt om het licht van de Liefde te laten schijnen op al je gegevenheden, en in staat bent om alles even in een ander licht te zien, dat je dan een goede weg zult vinden om het leven inhoud te geven.

En laten we wel wezen: daarin behoren we allemaal tot de geroepenen, niemand uitgezonderd.

Eén ding is duidelijk: voor het verhaal van God geldt: het verhaal van liefde staat als een huis van eeuwigheid, waarin je kunt schuilen, met het gevoel 'het is niet anders'. Je **moet** het ermee doen, maar heb vertrouwen: je **kunt** het er ook mee doen!

Dat is de rode draad in de Bijbel.

Het is een boodschap voor ons. Eigenlijk is het een pleidooi om bij hobbels in het leven tijd te nemen en alles in een groter verband te plaatsen, in het licht van het verhaal van God.

Er is een tijd voor alles, zegt Prediker, maar de ordening en indeling van die tijd hangt af van jou. In welk licht orden jij? Neem de tijd om liefde als een licht laten schijnen, even alles van een andere kant te bekijken (cq vanuit de ander) en dan weer met de beide benen op de grond te gaan staan.

Zo kan het geloof ons helpen om verder te kijken dan goede voornemens, maar ook om verder te gaan in het vertrouwen op een begaanbare weg in 2024.

Tot slot het gebed, dat AA beweging aanreikt om elke dag te beginnen, als eerste dag van de rest van je leven, geïnspireerd door woorden van een gebed van Franciscus van Assisi:

*God, schenk mij de kalmte (wat mij betreft: de genade) om te aanvaarden
wat ik niet kan veranderen,*

moed om te veranderen wat ik kan veranderen,

en wijsheid om tussen deze twee onderscheid te maken.

Om één dag tegelijkertijd te leven.

Om van één moment tegelijkertijd te genieten.

Om moeilijke tijden te accepteren als het pad naar de vrede.

Amen.